

Іван Котляревський “Енеїда”

*“Над книжкою твоєї “
Енеїди “*

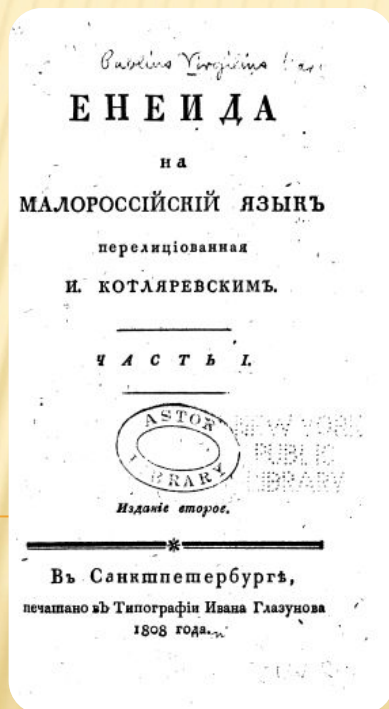
*Нащадок схилить
радісне чоло.”*

В.Сосюра

Історія та джерела написання “Енеїди”

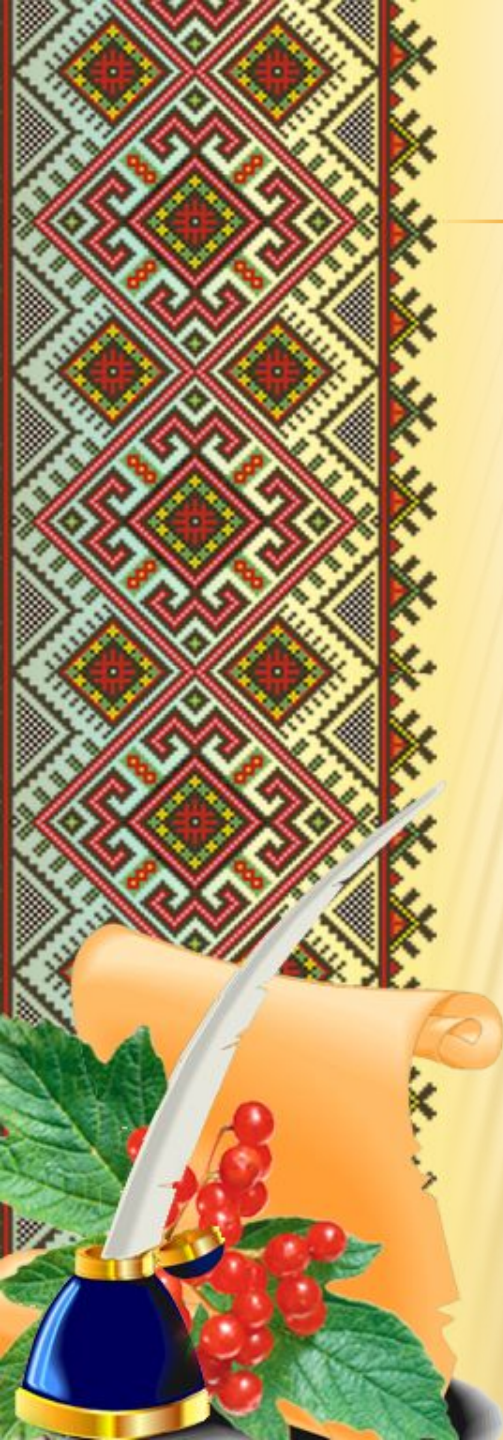
Взявши за основу сюжетну канву однойменної поеми Вергілія, Котляревський в традиціях давнього українського бурлеску створив свій оригінальний художній твір.

1798р.- 1-3 частини “Енеїди”
1809р.- 4 частина
1822р.- 5 частина
1842р. - видано твір повністю.

Для написання твору автор скористався:

- досвідом своїх попередників (Скаррона, Осипова);
- різдвяними, великодніми віршами мандрівних дяків;
- реальною дійсністю того часу;
- усною народною творчістю;
- творчістю Г.Сковороди та бурлескно-сатиричною літературою XVIII ст.;
- матеріалом з епізодами про життя українських козаків, старшин, селянства, міщан, священників, учнів;
- жартівливими сатиричними віршами, інтермедіями до шкільних драм

Пародія на твір

Вергілія:

1. Т.Тассо (Італія) “Звільнення Єрусалиму” (1580р.)
2. П.Ронсар (Франція) “Франсіада”(1572р.)
3. Брачоллі (Італія) “Насмішки над богами” (1618р.)
4. Лаллі (Італія) “Перелицьована Енеїда” (1633р.)
5. Скаррон (Франція) “Перелицьований Вергілій” (1653р.)
6. Блюмауер (Австрія) “Вергілієва Енеїда, або пригоди благочестивого героя Енея” (1786р.)
7. Микола Осипов та Олександр Котельницький (Росія) “Вергилиева Энейда, вывороченная наизнанку” (1791-1796р.р.)

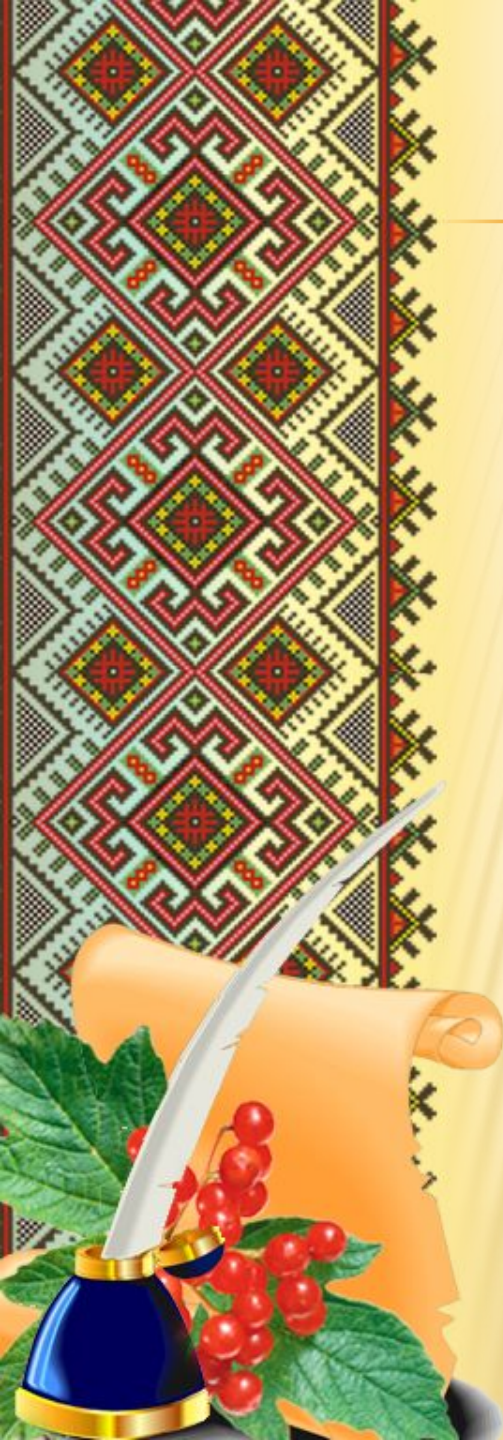
ТЕМА:

- Змалювання життя українського суспільства кінця XVIII ст. різних верств населення.

ІДЕЯ:

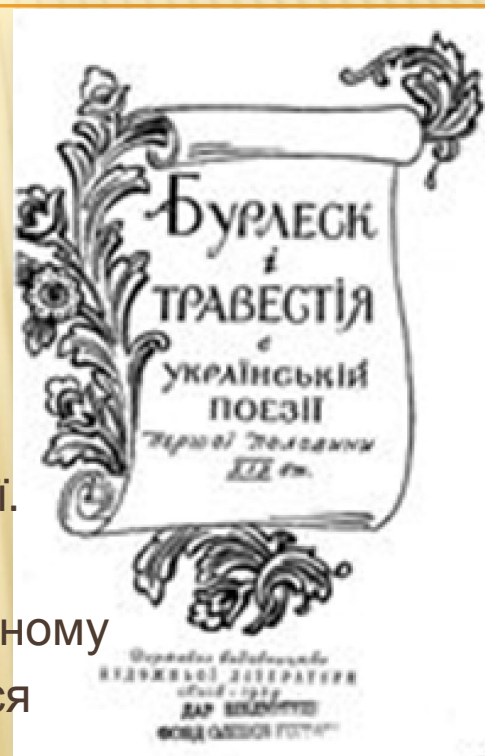
висміювання українських панів і чиновників, козацьких старшин, їх паразитичного життя, обережливості, пияцтва, нікчемних сварок і водночас уславлення патріотизму, вірності обов'язку, мужності, товариської солідарності.

ОСНОВНА ДУМКА:

ЖАНР: ТРАВЕСТИЙНА, БУРЛЕСКНА ПОЕМА

- Теорія літератури:
- Травестія (від італ. “перевдягати” –
- Різновид жартівливої поезії, коли твір із
- серйозним або героїчним змістом і
- відповідною формою переробляється
- у твір комічного характеру.
- **Бурлеск** – це жанр гумористичної поезії.
- Комічний ефект досягається тим, що
- героїчний зміст зображується в пародійному
- тоні, або тим, що про буденне говориться
- піднесено.
- **Алюзія** – художньо-стилістичний прийом, натяк на
- певний художній твір, сюжет чи образ.
- **Пародія** – сатиричний або гумористичний твір,
- що імітує творчу манеру письменника з метою
- його висміяти.

ДІЙОВІ ОСОБИ “ЕНЕЇДИ”

Олімпійські боги:

- **Зевс** (Зевес або Юпітер) – верховний бог, бог блискавки і грому.
- **Юнона** (Гера) – богиня шлюбу, його дружина.
- **Венера** (Афродита) – богиня кохання, побічна дочка Зевса, мати Енея.
- **Еол** – бог вітрів, брат Зевса.
- **Нептун** – бог моря, брат Зевса
- **Вулкан** – бог вогню, покровитель ковалів, чоловік Венери.
- **Меркурій** – бог торгівлі, посланець богів, син Зевса.

Земні герої:

Еней – троянський цар, син Венери й Анхіза

Анхіз- цар Трої, батько Енея.

Низ та Евріал – троянські воїни.

Дідона – цариця Карфагена.

Латин – цар Латинської землі.

Амата – його дружина.

Лавінія (Лавісія) – їх дочка.

Турн – цар рутульський.

Еванд – цар аркадський.

Палант – його син.

Сівілла – жриця бога сонця Феба.

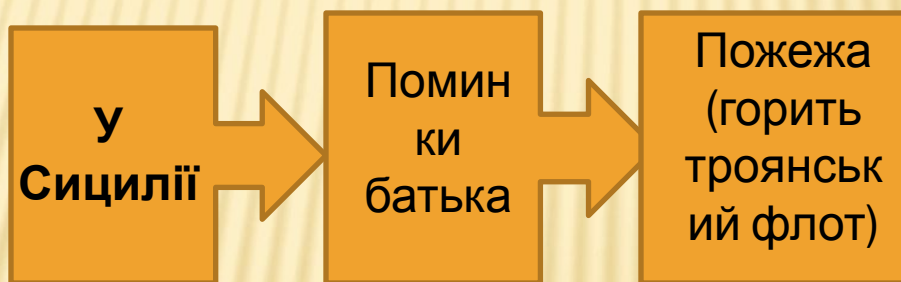

Сюжет поеми.

I частина

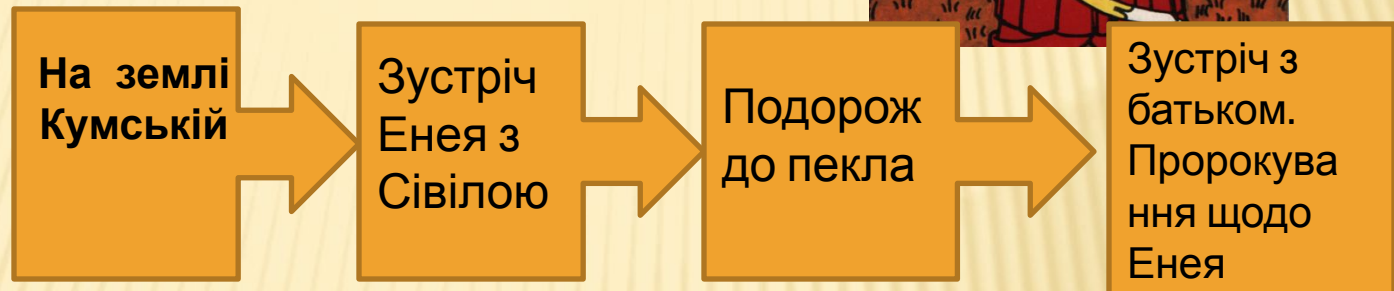
II частина

Сюжет поеми.

III частина

IV

Сюжет поеми.

V частина

Війна між
троянцями і
рутульцями

Героїчний
подвиг
Низа та
Евріала

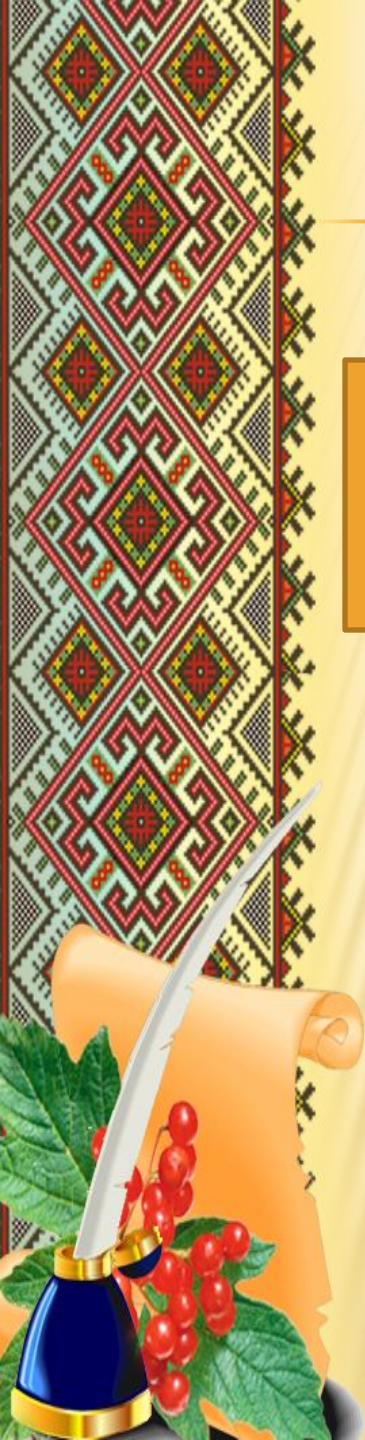

VI частина

Продов
ження
війни

Поєдинок
Турна з
Енеєм.

Перемога
Енея.

Проблематика поеми

«Енеїда»

- Котляревський порушує ряд суспільно важливих для українського народу проблем:
  - соціальної нерівності;
  - захисту рідної землі від ворогів;
  - громадського обов'язку;
  - честі сім'ї;
  - виховання дітей;
  - дружби;
  - кохання тощо.

У поемі Котляревський протиставив затхлості життя волелюбних і незалежних троянців-запорожців, оспівав їхні високі моральні якості: любов до рідної землі, готовність іти заради неї на самопожертву, чесність і благородство, показав самобутність українців.

